

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ŁAPSERDAK

il. Karolina Sroka

Określenie ŁAPSERDAK bywa używane dwojako. Najczęściej ŁAPSERDAK występuje jako synonim nicponia, łobuziaka, szelmy i urwipołcia, czyli kogoś, czyjego zachowania wprawdzie nie pochwalamy, ale też zbyt kategorycznie nie ganimy. W takim użyciu jest to określenie pejoratywne, ale zawierające również odrobinę pozytywnego ładunku emocjonalnego – przygana wypowiedziana z pewną nutą sympatii. ŁAPSERDAK ma jednak również drugie znaczenie, całkiem negatywne. ŁAPSERDAK to także ktoś brudny, niechłujny, nieprzyjemny, w nędznym, poszarpanym odzieniu. W tym użyciu ŁAPSERDAK to synonim obdartusa, obszarpańca. Uważajmy na to słowo i na to, jak go używamy, bo w jego historii kryje się ludzka krzywda. ŁAPSERDAK nie pochodzi od łapania serdaka – ani swojego, ani cudzego. ŁAPSERDAK to nazwa dawnego rytualnego stroju żydowskiego, wkładanego na szabas. Nazwa ta w potocznej polszczyźnie została przeniesiona na chałat żydowski, a następnie – na tego, kto ów chałat nosił. To siła nietolerancji i ksenofobii sprawiła, że mianem ŁAPSERDAK zaczęto w końcu określać każdego, kim pogardzano ze względu na jego niski stan, nędzę, nieładny wygląd. Warto zdawać sobie z tego sprawę.